

ZORII NOI

COTIDIAN INDEPENDENT AL VAII JIULUI

ANUL II, NR. 298

SIMBĂTA, 2 FEBRUARIE 1991

4 PAGINI - 2 LEI

CĂRBUNE 1991

Luna ianuarie a fost încheiată de 6 exploatari miniere cu producții suplimentare față de prevederi. Cele mai bune realizări le-au dobândit minierii de la Paroșeni, Uricani și Lupeni care și-au îndeplinit programele de producție în proporție de 111,7, 106,6, și, respectiv, 101,2 la sută. Au încheiat luna cu depășiri și minele Aninoasa, Dilja și Petrița. Celelalte... au debutat nesatisfăcător, ceea ce face ca programul de extracție pe Valea Jiului să fie realizat pe prima lună a anului doar în proporție de 92,3 la sută. (I.D.)

Cercul viciat trebuie spart. Cine începe?

Când am intrat în Primăria orașului Uricanii m-au năpădit lacrimile. Nu de emoție, ci de furie, care era atât de dens, încât nu l-am putut vedea pe primar, domnul Mihai Oprea, aflat și el pe acolo. După ce l-am căutat zadarnic prin birou și mă pregăteam să plec, deoarece fetele îmi vindeau aceeași placă, devenită clasică: „Acum a ieșit, trebuie să fie pe aici, pe undeva”, când deschid ușa, dau piept în piept cu el.

— Toate ar mai fi cum ar mai fi, dacă am avea căldură. În aprovizionare am mai făcut alte ceva. Am înțeles că la român trebuie să-i dai mîncare românească. Cu căldura însă am dat-o în bară. Caloriferele sînt reci, prizele — luate cu asalt, cablurile de alimentare — nepregătite să suporte asemenea supra-sarcină, cedează. Fumul de la parter este consecința unei ase-

menea avarii. E paradoxal ca minierii, care stau cu picioarele pe cărbune în galerii, să n-aibă căldură în case. Cauza o constituie circuitul alambicat al cărbunelui de la sursă la beneficiar. E ca și cum te-ai scărpinga la urechea dreaptă cu mîna stîngă, dusă pe după cap. Cărbunele merge de la mină la preparație, iar de acolo... îl așteptăm. Când obținem un vagon, acesta vine tîrziu, tocmai la ora cînd nu mai avem mașină. Peste noapte îngheață și... vă închipuiți ce urmează. Ca să nu mai zic că acum cîteva zile, ni s-a dat niște „cărbune” care a stîns toate focurile din centrale. Știu că centralele au capacitate necorespunzătoare, dar dacă ar funcționa la capacitatea lor, o parte dintre consumatori ar renunța la radiatoarele electrice și astfel s-ar mai degreva stația trafa și instalațiile. Circuitul acesta

ciudat al cărbunelui nu e un cerc viciat, ci un cerc viciat. Eu am propus, dacă oamenii sînt de acord, să se lucreze o sim-bătă și tot cărbunele extras să meargă la centrale. Consider că e o obligație morală a întreprinderilor miniere să dea minierilor cărbune...

La EM Uricani, caloriferele au o temperatură incertă. Prin birouri ard de zor reșouri și radiatoare electrice de diverse tipodimensiuni. Întrebările sînt de prisos. Explicațiile asemenea. Cercul viciat trebuie spart. Cine începe?

Stefan CIMPOI

DE LA PECO

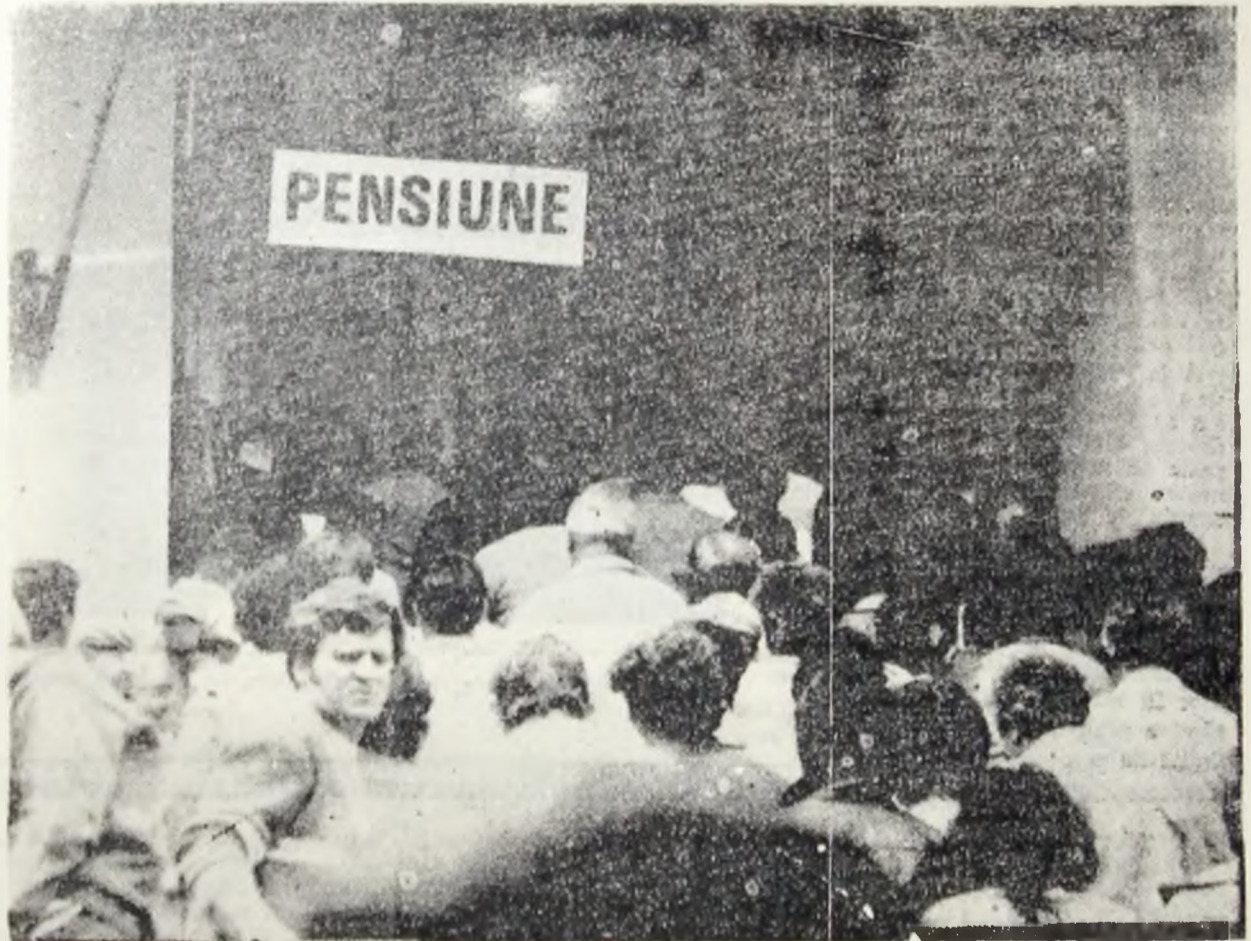
În sfîrșit, tichetele de benzină se eliberează. Depozitul PECO Vulcan ne informează următoarele: autovehiculelor arondate la stația Livezeni li se eliberează tichetele la Casa de cultură din Petroșani în perioada 1—5 februarie, între orele 9—17; celor arondați la stația Vulcan li se vor da între 5—10 februarie, la clubul Vulcan, între orele 9—17.

Actele necesare: buletin identitate, certificatul de înmatriculare, autorizații taxi-parti și școlile de șoferi amatori, talonul de verificare tehnică anuală.

Cotele pentru lunile februarie, martie, aprilie: 40 litri — autoturisme; 200 litri — taxi-parti și școli pentru șoferi amatori; 120 litri — handicapați; 40 litri — motociclete handicapați.

Tichetele sînt valabile în toată țara. Se eliberează numai autovehiculelor înmatriculate în județ.

PENSIUNE, PENSIUNE TU M-AI OMORIT PE MINE...

Interpelarea domnului deputat Valeriu Butulescu în Parlament 29 ianuarie 1991

Doamnelor prezăntate,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Acastă primă intervenție vizează Ministerul de Interne, cit și Camera Deputaților. După Revoluție, România și-a deschis larg frontierele. Trebuie să recunoaștem că a fost o măsură, pe cit de democratică, pe altă de nehibzuită. Românii au împinzit lumea, fără un ban în buzunar. Europa i-a primit cu entuziasm în decembrie, cu răceală în iunie și cu o spaimă crescîndă în ultima vreme. Alarmate de amploarea fenomenului, unele state și-au luat unilateral măsuri de precauție, solicitînd vize de intrare, chemări, invitații, valută. Cu toate acestea, problema e departe de a fi stăpînită. Precizez că nu e vorba de turiști sau de comercianți de ocazie, care vin și pleacă, ci de români care refuză să se întoarcă, deși au vizele expirate, și duc acolo o viață parazită. Un exemplu din surse oficiale știm că numai în Cehoslovacia și Polonia se află în situația de mai sus 50 000 de concetățeni de-ai noștri, în majoritate țigani. Ocupația lor zilnică este cerșitul. Iși aflina de glt lozinci prin care susțin că ar fi persecutați și asupriți în România. Ei practică o formă ofensivă de cerșit, bătînd pe la ușile oamenilor. Banii astfel strînși sînt convertiți în dolari și trimiși în țară. Oricît de mare ar fi nevoia de valută a economiei noastre, cred că asemenea surse ar trebui stăvilit. Exemplul de mai sus nu e nici emigrare, nici turism, ci pur și simplu vagabondaj în masă. Cred că e inutil să mai vorbesc despre modul în care asemenea oameni inobilează cartea de vizită a României.

Poate că a sosit momentul ca noi, cei sedentari, să ne gin-

(Continuare în pag. a 2-a)

Interpelarea domnului senator Petru Jurcan în Senatul României

DE LA BIROUL SENATORIAL AL PARTIDULUI NATIONAL LIBERAL, PRIMIM:

În urma memoriului prezentat biroului senatorial de asociația pensionarilor din Petroșani, Lupeni, Vulcan, Uricani și Lonea, domnul senator Jurcan Petru a interpellat în Senatul României, Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

În surprinsul interpellării s-a evocat faptul că personalul din industria minieră, muncitori și cadre TEȘA care s-au pensionat după intrarea în vigoare a Legii nr. 5 din iulie 1977, a fost dezavantajat, cuantumul pensiei fiind inferior celui stabilit în cazul în care, avînd aceleași meseri și condiții de muncă au fost pensionați în baza în temeiul Legii în vigoare anterior da-

te menționate. S-a remarcat, de asemenea și faptul că această categorie de personal a fost nedreptățită chiar și față de cei care au muncit în sectorul minier și s-au pensionat după 1 septembrie 1983, de cînd la calcularea pensiei s-a avut în vedere și sporul de vechime neîntreruptă.

Domnul senator din partea PNL, Petru Jurcan, a formulat două propuneri: recalcularea pensiei suplimentare pe baza procentelor de calcul ce s-au aplicat persoanelor pensionate pînă la 1 iulie 1977; includerea sporului pentru vechime neîntrerup-

(Continuare în pag. a 2-a)

văzute și auzite

Vulcanul — fără primar

După cum aflăm de la dl. subprefect Ionel Botoroagă, începînd de ieri, dl. dr. ing. Francisc Appel nu mai este primarul orașului Vulcan. Aceasta ca urmare a faptului că Regia Autonomă a Huilei are nevoie de serviciile sale ca specialist.

Vechea obișnuință

Se zvonice că s-a aflat puț. Do-na zile oamenii au stat răbdători la tînd. Pînă la ora înshidării. Degeaba. De abia în 30 ianuarie a venit mîna cu marta. Lazile

cu puț au fost decărcate, lumea s-a îngrămădit buluc și a început balamucul. Îngrămădeala, îmbrînceala, gemetele, geamul vitrei frigoriței făcut țandări.

Am văzut toate acestea pe viu, la magazinul nr. 41 din Vulcan. Mai mult ca sigur însă că aceeași scenă putea fi vizionată și la alte alimentare din oricare oraș. Cei care au „apucat” puțga cu un puț își ziceau în gînd Doamne ajută e-am scăpat. Chit că ieșeau de-acolo cu bainele mototolite și fără nastuț. Ce diferență între ce-i acum și ce era cu un an în urmă! Stăteau bițele găini și puț în galantar, ambalați în pungă care-ți luau ochii. Erau atîția încît cumpărau cîtă vroiau, și fără coadă! Dar asta era atunci... în perioada pre-electorală cînd în aer adia o mireasmă de trandafir. Acum, am revenit la vechea obișnuință. (G.O.)

MAI, COPILE, TREZEȘTE-TE!

Doamna M.S. din Petroșani este o mamă nefericită. Lucrează pe șantier. Muncitoare. A implinit 17 ani de muncă. Soțul ei, miner la mina Aninoasa. Om la locul lui. Nimeni nu s-a plins vreodată de ei. Au doi copii. O fată în vîrstă de 20 de ani. Lucrează, de asemenea, și încă foarte bine. Nu fuge de greu. Și un băiat, Nicolae. Copil problemă. Au avut copiii tot ce le-a trebuit: haine, mâncare, bani de buzunar, totul cu măsura firească. În casă a cunoscut numai climatul muncii. Și, totuși... Școala nu i-a plăcut. În clasa întâi fusese elev premiant. În clasa a noua a abandonat cartea, după ce a dat de furcă profesorilor, părinților și poliției. Mama l-a luat pe șantier să-l facă muncitor. Aș, ce să stea! Era frig. Atunci l-a luat tatăl la mină, în abataj. La fel. Aici era prea cald. A preferat traiul din „alba-neagră” și din furturi. S-a mai împrietinit cu vreo doi de-aceiași teapă, din familia Ceuță, și... infracțiunile s-au ținut lanț. Pe-acasă n-a mai dat de prin 1990. În 25 septembrie a fost arestat pentru furt de cauciucuri. Are acum 19 ani. L-am văzut în arestul poliției. Flăcău zdravăn, bun

PARINȚI ȘI COPII

de muncă, care ar fi putut fi azi om la casa lui, ca mai toți tinerii. De ce ai furat, întreb? Întrebare fără răspuns. O umbră îi acoperă fața. Apoi privirea se pleacă spre un punct al podelei. Firesc, nu poate privi oamenii în ochi.

Mama, deși cu lacrimi în ochi, de-abia reținute, ne spune: „E vinovat. Să-și primească pedeapsa. După faptă, și răsplată. Și pentru el, și pentru ceilalți care au fost cu el”. Demne cuvinte. Și totuși, de ce s-a ajuns aici? Unde s-a greșit? Și cînd? În anii copilăriei, fără îndoială. Cine a greșit, însă e greu de spus. Tatăl — la mină, mama pe șantier, copiii singuri și unii aleg drumul cel rău, pe care odată porniți...

Cazul lui Nicolae nu e singular, din păcate. Mai sînt. Probleme sociale grele. Delincvența juvenilă rămîne o răcică. Timpul pentru reeducarea lui Nicolae pe calea bună nu-i trecut. De cine depinde? Numai de el. Măi, copile, trezește-te! De ce te condamni singur la calitatea de „epavă a societății” cînd poți deveni și tu om? Poate că pedeapsa penală în acest caz va ajuta. (H.A.)

Ce-și face omul cu mina lui...

Intr-o singură lună, un om de la mina Uricani s-a accidentat de două ori. Este vorba de minerul Nicolae Enache, de la sectorul IV, un om cu o bună pregătire profesională. Prima dată, în urmă cu o lună, s-a accidentat în timp ce transporta un scoc metalic pe galerie. La traversarea benzii de transport nr. 4 n-a luat măsurile impuse de normele de protecție a muncii pentru efectuarea transportului în siguranță. Crezînd că poate trece cu scocul metalic peste bandă, a profitat de un moment de oprire. Dar banda transportoare a fost pornită pe neașteptate. Scocul metalic, aflat tocmai în acel moment deasupra benzii a fost răsucit și l-a lovit la îmar pe N.E. Accidentul a avut o urmare tristă, 23 de zile de concediu medical.

Abia venit la șut, după cele 23 de zile de concediu de boală N.E. s-a accidentat din nou. De data aceasta și-a scăpat o armătură peste un picior. Să fie vorba de neatenție? Sau e vorba pur și simplu de ghinion?

Din cercetări reiese că minerul N.E. este pe aproape de vîrstă pensionării și se avansează, credem că în mod corect, în spiritul omeniei, propunerea de a i se asigura un loc de muncă mai ușor în mină, în perioada care rămîne plină la atingerea vîrstei limită de pensionare.

ȘI TOTUȘI, OAMENII...

Totul a început cu „un el și o ea”, iubire — sensul existenței pe Pămînt.

BUNE...

PE ADRESA ADMINISTRAȚIEI PIEȚII din Petroșani, prin intermediul ziarului, un grup de producători individuali din zonca Hațeg, Sălaș ș.a., fac următoarea propunere: dat fiind faptul că trenul cu care vin sosește în jurul orei 5,15, să se deschidă hala de la ora 6 și nu de la 7. Oamenii n-ar mai fi siliți să tremure la ușă. Să recunoaștem, gerul este puternic și propunerea este justificată.

CERTIFICAT. La secția foto nr. 37, din Vulcan, se află, uitat, de vreo trei ani un certificat de naștere. Posesorul — Aron Mihai, tocmai din Roman. L-a adus pentru o i se face o fotocopie. Dar se vede că omul a uitat și de fotocopii și de originalul actului. (Gh. O.)

FARUL DE LA DACIA. Ultimele noutăți în materie de mașini nu sînt nici îmbunătățirile aduse de vreo anume firmă, nici puterea motorului și nici aderența pneurilor. Ultima noutate este puterea becului și ade-

rența lui pe piața liberalizată. Puterea lui de a ne scoate la lumină buzunarele goale, căci prețul este exorbitant. De la 6,50 lei acum ajunge la 50 lei. Va lumina el de aproape 8 ori mai tare? Nu. Ne va sărăci de aproape 8 ori. Pe ceață și pe noapte. (D.N.)

EXTINDERE. La cofetăria 321 din complexul Hermes — Petroșani a fost extins spațiul de producție al laboratorului, iar patiseria unității s-a mutat în fața, lângă cofetărie. Capacitatea laboratorului a sporit astfel cu o treime, iar patiseria, mult solicitată, dispune de un spațiu adecvat. (I.D.)

CASUȚA DIN POVEȘTI, cabana merou atractivă și modernizată în ultimul timp, din Parîng, a găzduit zilele trecute o frumoasă seară-memorială dedicată fostului cabanier Vasile Vlădulescu. Au participat peste 20 de veterani, prietenii ai Parîngului. (I.D.)

STAȚIA METEOROLOGICĂ, prin doamna Șerban, meteorologul de serviciu, ne comunică date care denotă că iarna și-a

atins apogeul. Pentru prima dată, ieri dimineață termometrele au arătat minus 20 grade în Petroșani și minus 19 grade în Parîng. Diferența între gerul de ieri și cel de alaltăieri a fost de 10 grade. (I.D.)

Cotidiene

CONCURS DE ȘAH. Începînd de ieri, la clubul sindicatelor din Petrila s-a inaugurat un concurs de șah pentru salariații exploatarei. Tot în organizarea sindicatului minier, în luna februarie, se va desfășura un concurs de fotbal de sală. (I.D.)

DUPA CE îi fumăm pe alții, francezi, americani, albanezi, lată că îi bem și pe bulgari. De curînd a apărut pe rafturile unităților comerțiale bere... bulgărească. Ea este frumos ambalată și respectă toate regulile

Interpelarea domnului deputat Valeriu Butulescu

(Urmare din pag. 1)

din ce putem face pentru acești oameni care, orice s-ar spune, sînt frații noștri. Poate că ar trebui să luăm legătura cu formațiunile politice ale romilor, poate că ar trebui să ne gîndim la anumite bariere administrative. Oricum, ceva trebuie făcut, pentru că dincolo de pitorescul, de altfel discutabil, al acestui fenomen, el lezează profund prestigiul României peste hotare.

Statul român are anumite responsabilități față de cetățenii săi și atunci cînd aceștia se află în afara teritoriului național. De aceea, rugăm respectuos Ministerul de Interne — Direcția pașapoarte să ne prezinte o situație statistică a acestui fenomen, pentru a-i putea stabili dimensiunea și a lua eventuale măsuri.

A doua interpelare este adresată, cu respectul cuvenit, domnului ministru Adrian Severin, care din cîte știu, a fost desemnat pentru a menține legătura între Parlament și Guvern.

Acum două săptămîni purtătorul de cuvînt al Guvernului invita parlamentarii, prin intermediul Televiziunii, să se distanțeze, repet, să se distanțeze de președinții celor două camere. Prin acest comunicat Guvernul ne-a trimis o rachetă convențională care a făcut ceva fum și oarecare zgomot în curtea Parlamentului. Noi am luat poziția statului Israel. Ne-am scuturat de praf și ne-am văzut de legea funciară.

În replică, îmi permit totuși să adresez Guvernului două întrebări, deosebit de pașnice:

1. Ce vede Guvernul pozitiv și constructiv într-o asemenea distanțare?

2. Oare determinarea de noi tensiuni și animozități în Parlament ține de programul de reforme implementat de Guvern?

Consider, doamnelor și domnilor, că nu trebuie să ne distanțăm, ci să ne stringem rîndurile în vederea unei mai bune conlucrări. Iar Guvernului îi recomandăm să-și păstreze rachetele pentru carențele atât de vizibile în aparatul executiv, mai ales la nivelul de bază, carențe din care amintim favoritismul, inerția trecutului, nepotismul, lipsa de fermitate și mai ales corupția. O corupție greu de imaginat. O corupție într-o frenetică expansiune. S-ar părea că pentru unii adevărata epocă de aur, adevărata epocă a aurului abia acum începe. (Aplauze).

Interpelarea domnului senator Petru Jurcan

(Urmare din pag. 1)

la în aceeași unitate, calcularea pensiei și pentru persoanele care au fost înscrise la pensie anterior lui 1 septembrie 1983.

În răspunsul domnului ministru Cătălin Zamfir, propunerile nu pot fi însușite pentru următoarele motive: potrivit unui principiu de drept recunoscut, soluționarea unei cereri se face conform prevederilor legislației în vigoare, la data înregistrării, cu excepția situațiilor cînd legea specifică în mod expres altfel. În consecință, stabilirea cuantumului pensiei suplimentare este posibilă numai pe baza procentului de calcul în vigoare la data cînd cei în cauză solicită înscrierea la pensie, pentru aceeași considerente nefiind posibilă nici revizuirea bazei de calcul a pensiei prin includerea

sporului de vechime neîntreruptă în aceeași unitate și, respectiv, a cuantumului pensiilor stabilite anterior datei de 1 septembrie 1983. S-a precizat că, potrivit articolului 11 din Decretul 325/1983, pentru majorarea retribuițiilor personalului muncitor, sporul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate și sporul de vechime în învățămînt se includ în baza de calcul a pensiei pentru toate pensiile ce se vor stabili după această dată, reglementare care, evident, nu permite o rezolvare favorabilă a propunerii formulate.

Din răspunsul domnului ministru a reieșit că deficitul bugetar este de natură să creeze lipsă de perspective în ocrotirile sociale în anul 1991. Pentru depășirea acestei situații grupul parlamentar al Partidului Național Liberal din Senat pregătește o inițiativă legislativă.

economiei de piață. Se vinde liber, la preț liberalizat, avînd două elemente esențiale: gramaj 330 ml și preț 85 lei. E bine să ne avem „bine” și cu bulgarii. Hai la o bere... bulgărească... (D.N.)

SOCIETĂȚI. Pînă în prezent, pe raza municipiului nostru au luat ființă 20 de societăți comerciale. Cîteva din acestea au ca obiect de activitate comerțul cu produse industriale și alimentare. Rămîne de văzut dacă se va îmbunătăți cu ceva sau nu? — aprovizionarea noastră cotidiană cu produse oferite de comerț (V.S.)

OMENIE. Aflăm de la primăria municipiului Petroșani o veste bună pentru handicapați și invalizi de război. Pentru acești oameni se va asigura în curînd livrarea, la cerere, a buteliilor de aragaz la domiciliu. Este un act binevenit de omenie să fie scutiți, măcar ei, deoamdată, de penibila pierdere de timp necesară pentru schimbarea unei butelii. (V.S.)

ACCIDENT. Pe stocul de cărbune brut al Preparației I.I.

vezeni s-a petrecut zilele trecute un accident mortal. Victima, un individ încă neidentificat, venit la furt de cărbune. Din neatenția tot a victimei a ajuns sub roata unei Rabe, care tocmai descărca brutul adus din carieră. (I.D.)

IARNA... CARUȚA! O echipă a EGCL-ului s-a apucat de lucru la punctul termic nr. 12. Aici, conductele de apă rece și caldă erau sub cerul liber, canalul descoperit, iar pericolul de îngheț și de spargere a tevilor, plus cel de infestare a apei cu microbi era iminent. Prezenți la fața locului, mai mulți locatari au promis că vor da o mîină de ajutor ca treaba să meargă mai bine și mai repede. Și cînd te gîndești că reparațiile se puteau face astă vară, pentru ca acum oamenii să albească căldură și apă caldă. Dar astă vară, probabil, cei de la EGCL își făceau săn-te... (D.N.)

Rubrică realizată de
Horiașu ALEXANDRESCU

ȘI NEBUNE

DE LA INELAR LA INIMĂ

A oferi bijuterii iubitei este un obicei tot atât de vechi ca omenirea și a purta aceste arme ale seducției este, pentru femei, un fel natural să-și pună în valoare frumusețea. Dragostea trebuie să fie indestructibilă ca aurul și fără sfârșit ca inelul.

Ideea bijuteriilor trebuie să se fi născut la tropice, unde veșmintele erau inutile. Pe pielea goală ornamentele feței și corpului aveau, fără îndoială, scopuri multiple: să îngrozească dușmanii, să imblinzescă minia zeilor, să arate cărui trib aparține și rangul detinut, trezirea admirației sexuale, asigurarea unei protecții magice. Chiar dacă astăzi motivele sînt alfel numite, nu s-a schimbat nimic.

Cu puțin timp în urmă femeia era deosebit de utilă, dovind dragoste pentru bărbat și, în același timp, scoțându-i în evidență bogăția și superioritatea față de alții. Era încântată să etaleze această publicitate scintilietoare a bogăției și afecțiunii soțului ei. Nu era, astfel „în-zăuțată”, nedemnă de suratele ei din timpurile trecute și putea să rivalizeze cu doamnele holentoșilor, cele care purtau în nas o broșă de diamante, cu femeile makonde din Tanganica, care își pun în buze un disc de fildeș, cu indienele din castele de sus, care-și fixează pietre prețioase pe nările nasului, cu birmanele al căror git, ca să fie mai lung, are cercuri de aur, sau cu patricienele vechii Rome ale căror surplusuri de bijuterii erau purtate de sclave frumoase.

Nimic nu se inventează, totul se transformă. Acum vreo cinci mii de ani, egiptenii făceau bijuterii „fantezi”, folosind fibre

vegetale, țesături, metale neprețioase, piele, toate cu o asemenea imaginație care ar putea fi invidiată de supermagazinele de azi. În Sumer se amestecau fire de aur, argint, lapislazuli, cornalină, agate și calcedoni. La începutul celui de-al doilea mileniu, înainte de Christos, regina lor folosea, ca să-și umfle podoba capilară, rubane și ghirlande din frunze, din aur, de iederă și salcie, cu flori ale căror petale erau ornate cu in-

PARIS MATCH

crustații albastre și albe. Floarea voluptății, rose, garoafe, margarete, bujori, tot regnul vegetal, cel mai întrebuițat în bijuterii, se raportează la feminitate.

În timpul celei de-a treia traversări a Atlanticului, atunci când trecea pe lângă insula Trinite, aproape de gura fluviului Orinoco, Cristofor Columb vedea, marea fiind joasă, scoici pe jumătate deschise, agățate de rădăcinile manglierilor. A crezut că perlele erau picături solidificate de rouă. Dacă, din zorii omenirii, ființa umană și-a însușit frumusețea pietrelor prețioase sau somptuoasele anomalii ale naturii, dacă le-au acordat o însușire magică, o putere simbolică, nu pentru că aceste giuvaeruri pe care natura le risipește sint izvorul nenumăratelor legende și mituri ce ne fac să visăm? Cine va ști vreodată să explice de ce diamantul a fascinat dintotdeauna bărbații și... femeile? De-a lungul secolelor a fost doar al re-

gilor. Pentru Sf. Louis, numai Fecioara din cer putea să-l poarte. Prima femeie din Franța care a îndrăznit să treacă peste această opreliște mistică a fost Agnes Sorel, simplă fată din popor, însă iubită de regele Charles VII. Se năștea o tradiție. Însă de ce punem această „piatră a logodnicilor” pe al patrulea deget al mîinii stîngi, inelarul? Tradiția e veche. Egiptenii erau cei care credeau că acest deget era legat de inimă prin „vina dragostei”.

Scrierea nu este decît de 5000 de ani, dar anumite pietre prețioase, care împodobesc azi degete, încheieturi ori gituri s-au format acum cîteva miliarde de ani. Unele defecte care li se găsesc, bucură mult pe geologi și șlefuitorii pietrelor prețioase și semiprețioase, ele fiind vestigiile celor trei stări — gazoasă, lichidă, solidă — care au străbătut timpuri imemorabile. Pietre sfinte, pietre simbolice, pietre magice, pietre vindecătoare, pietre obișnuite, pietre purtate prin tradiție, la ceremonii, cu dragoste, gust.

Cînd, în 1921, la 40 km de Beijing, mai mulți geologi, printre care și Teilhard de Chardin, au descoperit sinantropul, faimosul „om din Beijing” care fără îndoială trăia acum cinci sute de mii de ani, au găsit și scintilietoare cristale din cuarț de diferite culori. A fost prima colecție de pietre prețioase.

Adaptare de
Tiberiu SPĂTARU

Zi-i din scripcă, lăutar.

Foto: Ioan RĂCĂLEANU

PUZZLE DISCO-ROCK

ȘTIRI, INFORMAȚII. Se plîng artiștii noștri că nu le vine lumea la spectacole. Păi cu asemenea kitsch-uri cum am văzut marți 29 ianuarie ac. la Petroșani, nici nu-i de mirare. Nae Lăzărescu, Cristina Stamate și Vasile Șeicaru au mai salvat întrucitva rețeta. Vasile Murariu n-a fost (dar pe așis erat), iar cei ce au cântat, Doru Stelian și George Enache au fost de-a dreptul penibili. Păi de-astea ne trebuie acum? O trupă de muzică rap pe care s-a dansat foarte mult anul trecut, Technotro-

nic, s-a desființat. Fecare tinerii Yakid K (Manuela Dzegi), de origine zaireză (a împlinit pe 26 ianuarie 19 ani) și galezul Eric Martin s-au certat. Manuela are un nou grup în Belgia și în curînd va deveni mămică! Deși nu face obiectul acestei rubrici, un cuvînt bun despre sound-ul liniștit, cu adevărat de cafe-concert, al formației Ad-Hoc de la restaurantul „Jiu” din Petroșani, unde aceștia cîntă între orele 17-24. Printre componenți, două cunoștințe mai vechi, Mariana Junc (voce) și Carol Kappell (tobe). Apropo, grupul Acustic din Petroșani cîntă pe perioada de iarnă în stațiunea Semeie, la restaurantul „Nedeia”. „Lăika”, „Scream”, „Cinema” sînt cîteva din succesele lansate de Ice MC. Cine se ascunde sub acest nume? Ian Colin Campbell, născut la 22 martie 1965 la Nottingham în Anglia și care promite că nu se lasă nicîm în 1991. Suzanne Vega solista marelui succes de actualitate „Tom's Dinner” s-a născut la 11 iulie 1960 la Santa Monica în California SUA. Formația ei de acompaniament se numește „DNA”, alături de Suzanne Vega (chitară, voce), mai făcînd parte din grup Marl Scholman (chit), Mike Viscochia (bas), Anton Sanku (clape) (T. GENU)

Eugen CUCU

În loc de cronică externă

Abia încep ghiociei scaldă în pămînturi reci, iar poliția abuzază de triluri pe șosele devastate de șoferi temerari, încadrați de portocale și veștete sindicaliste.

Asta e o viață. Alta, topește buldozere spre remodelare în tacîmuri ajutătoare micului dejun al MORȚII care, în extazul bătăliei înșiră Can-Can-uri scheletice sub privirile uluite ale sfinților.

Fructele redevin sămînță de discordie în parlamentul GREIERILOR.

Postașul trece mai des pe la poarta ciinilor răi transformați în oameni, sau INVERS, cu tolba dolidora de momente apte pentru renașterea pe toate buzele a cuvîntului RĂZBOI.

Au tăcut prea mult (?) rachetele încărcate cu sudoare, iar spînzarea sătulă de sații de grîu pune osul în politica EXPLOZIVA.

Fetele tăvălite prin iarbă plîng după iarbă pierdută, arșă în rugul

lui Marte reaprins de atotputernici care se-nceasă la coadă pe-tru o felie de ISTORIE.

PREȘEDINȚI blocați între oglinzi paralele trag sfori animatoare de soldați de plumb, vremea trece printre zîmbete, iar peste dorința de apă de ploaie, corăbiile deșertului plutesc pe un ocean de trăznete.

Se clatină lumea în cutremurul INTELIGENȚEI, animalele nase animale, iar poezii uilă osanale bucăților eroice abia mai mestecate cu viață.

Dincolo de LINIȘTEA noastră huruie păsări răpitoare de inimi cu program special limitat la interese și totul pare banal ca o CRONICĂ EXTERNĂ REDACTATĂ DE UN EXTRATERESTRU.

Eugen CUCU

Continuăm serialul nostru, după studiul „Cărbunele, sursa principală de energie pentru următorii 200 de ani”, al ing. Edmond Tutass, Gelsenkirchen — Germania.

Există suficient cărbune? După presupunerile studiului FUSER (Future Stresses for Energy — Resources), pînă în anul 2060 se vor arde în lume cca 1000 Mrd t c.c. combustibili fosili, din care în jur de 590 Mrd t c.c. petrol și gaze. Ne stau la dispoziție însă numai 320 Mrd t c.c. rezerve exploatabile rentabil de petrol și gaze. Dar, prin cele 785 Mrd tone există suficiente rezerve economice exploatabile de cărbune. Aceste rezerve ajung pînă în anul 2060 chiar pentru a acoperi necesarul deficitar suplimentar de petrol și gaze. Cărbunele ieftin de carieră se va epuiza (exploata) foarte curînd. Preturile mereu crescînde ale petrolului și gazelor vor duce la scumpirea sigură a cărbunelui. Este necesar ca după sfîrșitul secolului, să se mențină pregătît suficient cărbune capabil de hidrogenare.

Pentru producerea energiei electrice și termice va trebui folosit cărbunele mai puțin adecvat, în special cel brun (lignitul) cu luarea în considerare,

desigur, a problemelor ecologice.

Rezervele mondiale de cărbune (exploatabile și rentabile economic) sînt următoarele: America de Nord — 231 Mrd. t c.c., America Centrală și de Sud — 6 Mrd. t c.c., Europa de Vest — 91, Africa — 66, Blocul de

tal de cea 5600 Mrd. tone, rezervele mondiale de huilă și lignit sînt cu peste 7 ori mai mari decît are nevoie populația pămîntului în următorii 70 ani. Huila trebuie însă extrasă de la adîncimi mai mari. Cererea și prețul cărbunelui vor crește, probabil, concomitent cu sporirea

În medie 90 la sută din extracția de cărbune mondială o folosesc chiar țările extractoare. Doar 10 la sută este vîndută pe piața mondială. Necesitățile crescînde vor face ca, în curînd, zăcămintele cele mai favorabile să dispară. Pe scară

țurilor cărbunelui pe piața mondială este posibilă. În mod deosebit cărbunele hidrogenabil va fi în cea 15-20 ani foarte scump, mai ales atunci cînd combustibilii se vor obține în mare măsură din cărbune, ca urmare a epuizării rezervelor de gaze și de petrol.

Cărbunele din Ruhr va deveni în cîteva ani mult prea valoros pentru a fi utilizat ca și cărbune energetic în termocentrale. Atît pentru capacitatea de extracție a minelor germane cît și pentru rafinările de cărbune sînt necesare în-ă preliminări din timp deja întîrziate.

În timp ce prețul cărbunelui în ultimii ani a rămas aproximativ constant, cel al petrolului are oscilații impredictibile. Rezervele limitate de petrol și necesarul crescînd de huilă va duce în mod sigur la o creștere puternică a prețului. Mineritul din Ruhr nu mai trebuie să încezească. El trebuie dimpotrivă pregătît pentru carierele sale crescînde în următorii ani. Proiectarea și deschiderea unei extracții puternice de cărbune necesită cca 10 ani. Rezervele de energie pînă sub Marea Nordului sînt mai mari decît toate rezervele de petrol din Orientul Apropiat. (Va urma).

CĂRBUNELE, ÎNCOTRO?

est — 220, Orientul depărtat și China — 128, Australia — 40, în total 785 Mrd. t. c.c.

Cărbunele va fi plin în anul 2060 și în continuare purtătorul nr. 1 de energie în lume și va rămîne, probabil, și pentru următorii 200 ani.

Cît de mari sînt zăcămintele lui în ansamblu? Zăcămintele uriașe există în America de Nord și în URSS. În Germania mai puțin de 10 la sută din huila existentă este exploatabilă economic. Foarte mari rezerve există în Germania de Nord și mai departe, pînă sub Marea Nordului. Aceste date denotă următoarele: cărbunele este principalul purtător de energie pentru următorii 200 ani. Cu un to-

prețului petrolului.

Încă un fapt esențial. Zăcămintele foarte mari de cărbune contrastează cu rezervele mici de gaze și ulei. În condițiile epuizării zăcămintelor de petrol, necesarul de energie în creștere vor determina dezvoltarea puternică a sectorului cărbune care, după anul 2060, va atinge nivele înalte în special pentru hidrogenarea huilei. Minelor germane de cărbune și industriei chimice le revine în curînd o importanță deosebită în exploatarea adînci și în tehnica hidrogenării. O mare parte a cărbunelui depozitat la adîncime în bazinul din Germania de Nord se pretează cu precădere pentru hidrogenare.

mondială apar cerințele tehnice și condiții geologice asemănătoare cu cele cu care se confruntă în prezent mineritul din Ruhr.

Cererile și prețul vor crește enorm, chiar în cursul dispariției rezervelor de gaze și petrol. Dezvoltarea tehnică a minelor germane și a industriei furnizoare obțin în curînd o importanță mondială și mai mare și trebuie încurajată în interesul următoarelor generații.

În ultimul timp prețul petrolului (scăzut din 1985) a crescut din nou și a atins nivelul prețurilor cărbunelui din Ruhr. Creșterea în continuare a pre-

Actualitatea internațională

Războiul din Golf

Războiul din Golf are fără îndoială și momente neobișnuite. Un asemenea moment s-a consumat în cursul zilei de ieri, la mii de kilometri de teatru operaționalilor de război. Teatrul unui asemenea eveniment l-a constituit parlamentul Japoniei. După cum se știe, premierul Japoniei anunțase cu câteva zile în urmă suplimentarea ajutorului nipon pentru efortul de război al aliaților cu încă 9,5 milioane de dolari. Pentru a procura această sumă premierul nipon a încercat în parlament obținerea unei noi majorări a taxelor de impozite ale populației.

Cum în ultimul timp popularitatea premierului și a partidului de guvernământ a scăzut simțitor parlamentarii din opoziție nu numai că au fluierat și au huiduit, dar au și aruncat cu obiecte în premierul aflat la tribună. Printre obiectele aruncate se numără și un adidas. Nu știm dacă era Torsion sau nu, dar știm sigur că pe piața neagră de la noi, costă în jur de 2.500 lei. Probabil la japonezi costă mai puțin de și-au permis să-l arunce.

Dincolo de aceste scene mai mult sau mai puțin hazlii, dar penabile în orice caz, războiul din Golf continuă să curgă zilnic noi și noi vieți nevinovate. Capriciile conducătorilor nu țin niciodată cont de voința celor conduși. Așa că războiul continuă cu înrădăcitare, pe multiple planuri și fronturi.

După 30 de ore de luptă, forțele aliate au respins în cursul zilei de joi incursiunea irakiană în Arabia Saudită, luptele terestre soldându-se cu sute de victime. O patrulă americană de recunoaștere care acționa la granița dintre Irak și Kuweit a fost capturată de forțele irakiene, autoritățile de la Bagdad confirmând știrea, cu precizarea că din grupul celor făcuți prizonieri fac parte și femei.

Bagdadul a anunțat punerea la punct a unui nou plan strategic de desfășurare a războiului, în care potrivit declarațiilor făcute punctul principal îl reprezintă valorificarea potențialului militar terestru cota superior față de cel al forțelor aliate. Superioritatea capacității de luptă terestre a Irakului nu rezidă doar în numărul mai mare de soldați ci și în datele concrete ale desfășurării războiului. Forțele irakiene au ocupat în Kuweit poziții de apărare și așteaptă ofensiva forțelor aliate, fiind în avantaj. Totodată întreg teritoriul Kuweitului, potrivit datelor furnizate, a fost transformat într-un veritabil cimp de mine, care va îngreuna în mod considerabil ofensiva aliaților. Potrivit datelor furnizate în Kuweit au fost amplasate câteva milioane de mine. Irakul dispunând de zeci de milioane de asemenea arme.

După ultimele date furnizate de comandamentul militar american, în scurt timp, forțele aliate vor putea trece la cea de a

doa fază a războiului (atac terestru masiv) pentru eliberarea Kuweitului. După ultimele aprecieri făcute de experți militari, capacitatea de luptă irakiană ar fi redusă la jumătate, ceea ce ar permite declanșarea într-un viitor apropiat a ofensivei finale.

Israelul a atacat din nou cu un foc intens de artilerie pozițiile palestinienilor din Liban, motivându-și acest nou atac prin încercarea de a împiedica deschiderea unui nou front în această zonă.

Irakul a lansat o nouă rachetă de tip Skud (variantea Al Hussein) asupra Israelului, fără a se preciza date concrete despre pagubele produse sau obiectul țintei.

Autoritățile israeliene au arestat un profesor de origine palestiniană acuzându-l că a furnizat date concrete despre locul unde au căzut rachetele irakiene și pagubele produse. Arestarea sa a stârnit vii reacții în lume, acțiunea israeliană fiind considerată un abuz, mai ales că acesta a fost închis fără a i se intenta un proces în care să se administreze probe.

La Ankara, un nou atac terorist s-a soldat cu moartea unui general în retragere, asasinat fiind revendicat de un membru al mișcării Kurde. De asemenea la Amman la centrul cultural francez a fost provocat un incendiu, atentatul fiind revendicat de organizația teroristă „Brigăzile jihadului”.

Pentru timpul dumneavoastră liber

SIMBĂȚĂ
2 februarie 1991

- 8,00 Micul dejun TV. ● Horoscop ● Muzică ● Jocuri ● Știri ● Gimnastică ● Avanspremieră TV ● Rețete ● Sfaturi ● Modă.
- 9,00 Rubrici din emisiunile în limbile maghiară și germană (reluare).
- 9,50 Actualități.
- 10,00 Pro Patria.
- 10,50 Campionatul mondial de schi alpin — proba feminină de slalom uriaș (mansa I).
- 12,00 Ora de muzică. 40 000 de ani de muzică (VI).
- 13,00 Actualități.
- 13,10 Istoria religiilor. Istoria creștinismului (XVII).
- 13,40 Tele-club.
- 17,30 Mapamond.
- 18,00 Feriți-vă de mĂgăruș.
- 19,00 Melodii îndrăgite.
- 19,15 Teleenciclopedia.
- 20,00 Actualități.
- 20,40 Viața parlamentară.
- 21,05 Film artistic. **Visul de aur.** Producție a studiourilor americane.
- 22,45 Săptămăna sportivă.
- 23,15 S-a întâmplat de Anul Nou.
- 0,05 Actualități.
- 0,10 Film serial. **Jake și grăsanul.** Producție a studiourilor americane.
- 1,00 Video-discoteca.

DUMINICĂ
3 februarie 1991

- 8,00 Micul dejun TV ● Horoscop ● Muzică ● Jocuri ● Știri ● Gimnastică ● Avanspremieră TV ● Rețete ● Sfaturi ● Modă.
- 9,00 Universul copiilor.
- 10,00 Actualități.
- 10,10 Film serial pentru copii. **Nonni și Manni. Ep. 8.**
- 10,35 Lumină din lumină.
- 11,30 Viața satului.
- 12,30 Hora satului.
- 13,00 Actualități.
- 13,10 Video-magazin.
- 16,50 7 x 7.
- 17,20 Film serial. **Caracatita. Ep. 5.**
- 18,30 Convorbiri de duminică. Gelu Voican Voiculescu în dialog cu Radu F. Alexandru.
- 19,00 Încearcă-ți norocul! Joc de ruletă.
- 20,00 Actualități.
- 20,40 Duminica sportivă.
- 20,55 Atlas.
- 21,15 Film artistic. **Krakatau, la Est de Java.** Producție a studiourilor americane, 1969. Premieră pe țară. Cu: Maximilian Schell, Diane Baker, Roscoe A. M. Maestrii teatrului românesc. Ion Lucian.
- 23,25 Actualități.

MICA PUBLICITATE

ANIVERSĂRI

CU ocazia zilei de naștere, dragă Flavia îți doresc un sincer „La mulți ani!”. Nonu, (3394).

SOTIA Viorica, copiii Veronica și Mihăiță urează dragului lor Mihail Mătușoiu, cu ocazia aniversării zilei de naștere, multă sănătate, împlinirea tuturor dorințelor și un călduros „La mulți ani!”. (3410).

VĂZĂRI—CUMPĂRĂRI

VIND casă, Petroșani, strada Plopiilor, nr. 8. Informații, familia Parizek Mihai, strada Infrășirii, nr. 3 Lonea. (3415).

VIND Dacia 1300, Uricani, strada Valea de Brazi, nr. 73. (3418).

VIND Dacia 1100 pentru piese de schimb. Informații: Vulcan, strada Republicii, bloc S/63, ap. 35. (3420).

DECESE

FAMILIA Ceacusta anunță cu profundă durere încetarea din viață a bunului lor soț, tată și bunice

CEACUSTA VASILE

Înmormintarea, de la domiciliu, duminică, ora 15,30. Nu-ți vom uita niciodată bunătatea și sufletul ales.

COLECTIVUL atelierului de ascensoare este alături de colegul lor Kuti Eugen în marea durere pricinuită de moartea fulgerătoare a tatălui său. Sincere condoleanțe. (3417).

COMEMORĂRI

COPIII, cu adincă durere în suflet anunță că se împlinesc cinci ani de la trecerea în neființă a celei care a fost o mamă bună

HAYDUCI IUSTINA

Vesnică amintire. (3397).

COLECTIVUL creșei-cămin nr. 1 Aeroport aduce un piros omagiu la împlinirea a șapte săptămâni de la dispariția celei care a fost o buna colegă

TURTUREANU PARASCHIVA

Larimi și flori pe trilul ei mormint. (3422).

Se împlinesc doi ani de la moartea fulgerantă a celui care a fost

SABIN TOMUȘ

Soțul și copilul. Nu te vom uita niciodată. (3421).

O revenire a conservatorilor?

Gorbaciov a reușit să instaleze anul — Ghendri Ianaev, membru al Biroului Politic, chiar secretar al comitetului central al partidului. Este un om care, pînă acum, n-a avut nici un rol de seamă în viața internațională. Puțini sînt cei care știu, chiar în Uniunea Sovietică, de existența lui, deși a fost un timp liderul sindicatelor.

Observatorii politici îl consideră ca pe unul dintre partizanii lui Ligacev, unul dintre conservatorii cei mai cunoscuți. După două tururi de scrutin, Gorbaciov a reușit să-l numească vice-președinte. Se pot formula concluzii diverse, în special una: Gorbaciov urmărește calea democrației, vrea să stăpînească situația politică internă din ce în ce mai complicată și pierderea lui de prestigiu. Iată de ce a ales un adjunct de tip brejnevian. În alte părți așa cum dovedește istoria Statelor Unite și altor țări, un vice-președinte repede poate deveni președinte. Ghendri Ianaev poate va fi șeful statului.

N-ar fi prima oară, în Uniunea Sovietică, faptul că un om aproape necunoscut va face un salt uriaș. Să ne gândim la Eduard Șevardnadze care a venit din Gruzia să i se încredințeze afacerile externe. Prezintă și demisia Șevardnadze a vorbit de pericolul dictaturii. Mai înainte n-a spus nimic despre dictatură. Să fi făcut aluzie la Ghendri Ianaev?

Tiberiu SPĂTARU,

(din „La Tribune d'Allemagne”)

Regia autonomă a huilei Petroșani

strada Timișoara, nr. 2,

Invită la concurs, în condițiile legii, pentru ocuparea postului de **CONTABIL ȘEF** la Centrul de calcul electronic Petroșani.

Calitățile solicitate candidaților:

- temeinică pregătire profesională;
- receptivitate la nou, inițiativă;
- comportament etico-moral ireproșabil.

Doritorii vor depune curriculum vitae la Direcția personal pînă la data de 5 februarie 1991.

Concursul va avea loc pe data de 11 februarie 1991, ora 10, la sediul R.A.H. Petroșani.

Relații suplimentare la telefon 44193, 44460, interior 143, 384.

Centrul de colectare prelucrare și industrializare a laptelui Petroșani

angajează următorul personal:

- 1 LACATUȘ MECANIC
- 1 SUDOR AUTOGEN—ELECTRIC
- 3 FOCHIȘTI MEDIE — ÎNALTĂ PRESIUNE.

Relații suplimentare la sediul unității, telefon 44823.

Societatea comercială pe acțiuni de turism „Paringul” Petroșani

(HOTEL PETROȘANI)

cu sediul în municipiul Petroșani, strada Republicii, nr. 110, angajează de urgență:

- CONTABIL ȘEF.

Condiții de încadrare: studii economice superioare.

- PORTAR.

Informații la telefon 42804, 44728, 44425.